

A karate fejlődése Okinawától a modern budō karatéig

Korszakok, célok és szemléletváltások

Készítette: Solymos Tamás

Történelmi áttekintés

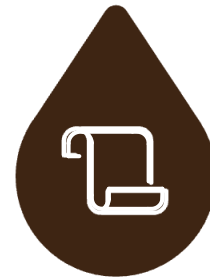
Korai Okinawa

*Ti/To-di eredet,
1800-as évek vége*

Japanba érkezés

*1922 Funakoshi
bemutatja Japánban*

Itosu reform

*1901
iskolaátalakítás és
1908 tíz pont*

Modern
szétválás

*1949 JKA, 1950s
budo vs sport*

A karate útja egy okinawai túlélési rendszerből a modern sport és budō kettős ágává vált. Minden korszak új célt és új gyakorlási módot hozott, de a gyökerek ugyanazok maradtak.

Okinawai korszak: Te és Tō-di

Edo vége – 1900

Célja

*Civil önvédelmi
rendszer valódi
konfliktusokra*

Átadás

*Futari-geiko
alapu tanulás, kis
csoport
mester_tanítvány
átadás*

Filozófiája

*Kevés technika,
maximális hatás,
felkeményített
testfelültek
alacsony rúgások*

Az eredeti okinawai karate nem sport volt, hanem gyakorlati túlélési rendszer. A technikák stabilak, földközeliak voltak, hangsúly a közeli távolságon és az egyensúlytörésen. A cél: sérülés elkerülése, menekülés vagy gyors harcképtelenné tétel.

Yamaguchi Bubishi.

Itosu Ankō reformkorszaka

1901–1915

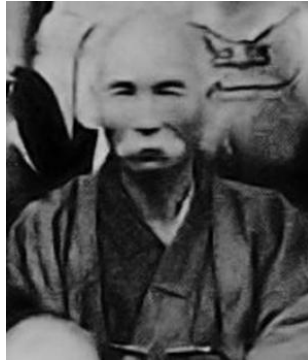
A karate iskolába kerül

Itosu Ankō forradalmasította a karatét azzal, hogy bevezette az okinawai iskolákba. Létrehozta a Pinan katókat, amelyek pedagógiai célra készültek, és 1908-ban megfogalmazta híres 10 pontját.

A hangsúly áthelyeződött a túlélésről az egészségre, a fegyelemre és a jellemfejlesztésre. Ez volt az első lépés a karate rendszeresítése felé.

Itosu alapelvei: Tode-jukun

Itosu 1. pontja.

A karatét nem csupán önmagad hasznára gyakorlod; használható családod vagy az öregek védelmére. Nem egyetlen ellenfél elleni párbajra való, hanem a kezek és lábak használatával a sérülés elkerülésére, ha véletlenül gonosztevővel vagy zsvánnyal találkozónál.

Valódi önvédelem

Gyakorlati harci rendszer életveszélyes helyzetekre

Fizikai kondicionálás

Egészség és erő fejlesztése

Szellemi út

Jellemfejlesztés és önismeret

Itosu 7. pontja világossá teszi: a gyakorlónak el kell döntenie, mit akar a karatétól. A cél határozza meg a gyakorlást.

Japán budō korszak

1920–1945

1922

Funakoshi Tokióba viszi a karatét, Kanō Jigorō támogatásával bemutatót tart a Kōdōkanban

1920-as években Gi és övrendszer bevezetése, filozófiai háttér kialakítása

1924

Funakoshi több japán egyetemen is bemutatót tartott, majd később több egyetemen is bevezették a karate oktatását. Az egyik első ilyen intézmény a Keio Egyetem volt, amely 1924-ben hivatalosan is elindította a karate klubját.

1936. október 25.

Naha kerekasztal: hivatalos váltás

"kínai kéz" (唐手) → "üres kéz" (空手)

A stílusok kialakulása és rendszerezése:

Miyagi Chōjun, Mabuni Kenwa és más mesterek is jelentősen hozzájárultak a karate japán elterjedéséhez.

A Tokyo Imperial University és a védőfelszereléses küzdelem

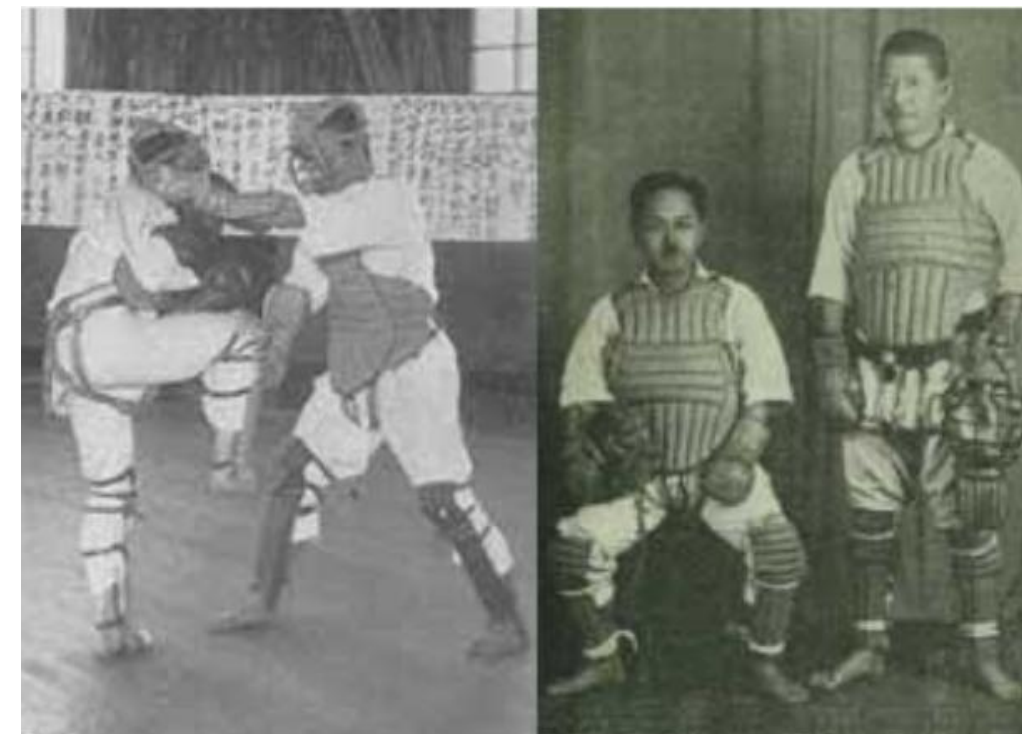
1927-ben a Tokyo Teikoku Daigaku (Tokyo Imperial University) Karate Research Society hallgatói egy védőfelszereléses küzdelmi rendszer kidolgozását kezdték tervezni. Céljuk az volt, hogy a karate technikáit biztonságosabb körülmények között lehessen kipróbálni és valódi kontaktkörülmények között gyakorolni.

Masao Kagawa szerint ekkor bontakozott ki az első komoly nézetkülönbség Gichin Funakoshi mester és az egyetemi hallgatók között — egy konfliktus, amely a karate fejlődésének irányát alapvetően meghatározta.

„In 1927 when the University of Tokyo students made a plan of a fighting system with protection, Master Funakoshi decided to resign as shihan of the university.”

— Masao Kagawa

- ❏ Ez az egyetlen dokumentált eset, amikor Funakoshi Gichin mester lemondással válaszolt egy tanítványi közösség döntésére — a hagyomány és az innováció első nagy ütközése a modern karate történetében. ZOKNI

Különbségek a gyakorlatban

JP Japán budō / sport

- Életmód (sport-orientált)
- Konszenzuális küzdelem
- Kime (technikai végpont hangsúlya)
- Fókusz: „hogyan”
- Erőnléti edzés, forma, időzítés
- Makiwara / zsákolás (opcionális)
- Többnyire nagy távolság
- Külső forma és megjelenés
- Individuális fókusz
- Nagy létszámú gyakorlás
- Kata → bunkai
- Katonás dojo-fegyelem

Strukturált rendszer + mérhető teljesítmény

Okinawai karate

- Életmód-identitás
- Nem konszenzuális konfliktus logikája
- Chinkuchi (belső struktúra)
- Fókusz: „mit és miért”
- Állandó testformálás (hojo undo – test mint eszköz)
- Kote kitae / Makiwara
- Tudi / todi – közelharc, álló birkózás, tegumi
- Sanchin fókusz
- Inside fókusz + közösségi dimenzió
- Kis csoportos gyakorlás
- Drill / application → oyo jutsu → kata (koryū logika)
- Családias közeg, rugalmas jelenlét

Funkció + túlélési realitás

A japán budō rendszert épít, jellemet fejleszt, az eredeti okinawai megoldást keres.

Háború utáni modern korszak

1945–1960

Globalizáció

A karate világszerte elterjedt

Szervezeti struktúrák

1949: JKA megalapítása

Első bajnokság

1957: első országos verseny

"No one is perfect, but
we can all become a little
better if we keep trying"

-

Masatoshi Nakayama

Két irány

Egami / Shōtōkai: "nem sport" jelleg, filozófiai út, versenyellenes

Nakayama / JKA: standardizáció, mérkőzésrendszer, bajnokságok

A háború után a karate két fő ágra szakadt a sporthoz való viszony alapján. Mindkét irány jogos és értékes, de eltérő célokat szolgál.

Modern karate: Párhuzamos utak

Budō önfejlesztés

Jellemfejlesztés, szellemi út, versenymentes gyakorlás

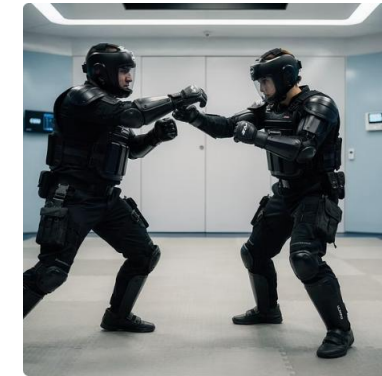
Sport karate

Szabályrendszer, bajnokságok, magas rúgások, pontszámítás

Rekreáció

Egészség, közösség, stresszoldás, életminőség javítása

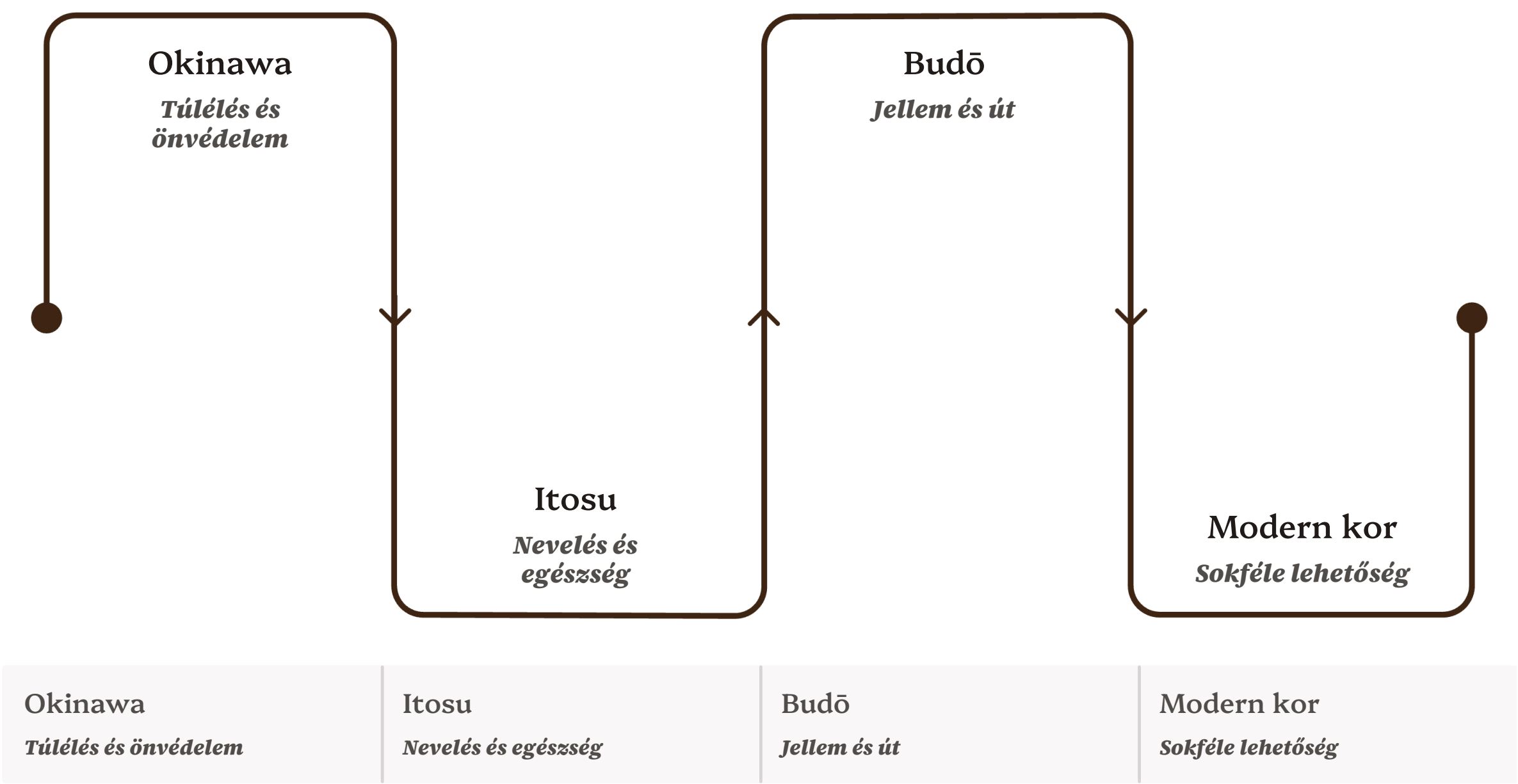

Gyakorlati önvédelem

Valós konfliktushelyzetek, stresszkezelés, gyakorlati hatékonyság

A sport karate csak egy ág a négy közül. Ahogy a karate fejlődött, egyre több lehetőséget kínál – de egyetlen gyakorló sem tudja mindet egyszerre követni.

Korszakok összegzése

A saját karate megtalálása

Külsőleg és belsőleg

*Technikában,
edzésmódszerben,
gondolkodásban és értékekben
egyaránt meg kell találnod a
saját utadat.*

*"Csak úgy tudsz harcolni,
ahogy gyakorolsz."*

– Miyamoto Musashi

Itosu 7. pontja

*"El kell döntened, az
egészségedért vagy azért
hogy ha baj van magad és
mások védelmére,
támogatására gyakorlod-
e a karatét."*

Rick Hotton sensei

*"Mindenkinek meg kell
találnia a saját
karatéját."*

A karate eredetileg nem arra tanít, hogyan nyerj meg harcokat

Hanem arra tanít, hogyan válaszd ki az utadat – és hogyan járd tudatosan, hogy jobb emberré válj, mint tegnap voltál.

Út

Tudatosság

Tisztelet

Fejlődés

Egyensúly

